

Szanowni Państwo,

przesyłam uwagę do projektu ustawy o zmianie ustawy o usługach zaufania oraz identyfikacji elektronicznej oraz niektórych innych ustaw (UC122).

Propozycja: Dopisanie w art. 14f ust. 1 projektu ustawy o zmianie ustawy o usługach zaufania oraz identyfikacji elektronicznej oraz niektórych innych ustaw (UC122) następujących słów:

*"Przez cel składania kwalifikowanego podpisu elektronicznego inny niż profesjonalny, o którym mowa w art. 22e ust. 1, rozumie się składanie tego podpisu w celu oświadczenia woli w swoim imieniu lub imieniu innej osoby fizycznej w celu załatwienia sprawy prywatnej, niezwiązanej z wykonywanym zawodem, prowadzoną działalnością gospodarczą lub działalnością osoby prawnej albo jednostki organizacyjnej nieposiadającej osobowości prawnej, **z wyjątkiem nieprowadzącej działalności gospodarczej organizacji pozarządowej, o której mowa w art. 3 ust. 2 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie**, który składający to oświadczenia reprezentuje."*

Uzasadnienie:

Art. 14f ust. 1 projektu ustawy wskazuje, że *"Przez cel składania kwalifikowanego podpisu elektronicznego inny niż profesjonalny, o którym mowa w art. 22e ust. 1, rozumie się składanie tego podpisu w celu oświadczenia woli w swoim imieniu lub imieniu innej osoby fizycznej w celu załatwienia sprawy prywatnej, niezwiązanej z wykonywanym zawodem, prowadzoną działalnością gospodarczą lub działalnością osoby prawnej albo jednostki organizacyjnej nieposiadającej osobowości prawnej, który składający to oświadczenia reprezentuje."*

Należy dodać, że zgodnie z art. 5a ust. 5 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1183 z dnia 11 kwietnia 2024 r. w sprawie zmiany rozporządzenia (UE) nr 910/2014 w odniesieniu do ustanowienia europejskich ram tożsamości cyfrowej *"państwa członkowskie mogą przewidzieć proporcjonalne środki w celu zapewnienia, aby nieodpłatne używanie kwalifikowanych podpisów elektronicznych przez osoby fizyczne było ograniczone do celów innych niż profesjonalne"*.

Taki środek w odniesieniu do organizacji pozarządowych, nieprowadzących działalności gospodarczej, nie wydaje się proporcjonalny.

Nie można zgodzić się z tym, że cel profesjonalny dotyczy działalności każdej osoby prawnej albo jednostki organizacyjnej nieposiadającej osobowości prawnej. Organizacje pozarządowe co do zasady nie mają charakteru profesjonalnego, a stanowią formę zrzeszania się jako realizacji prawa konstytucyjnego, często o skali lokalnej lub regionalnej. Przeciętne przychody organizacji w 2023 roku wyniosły jedynie 50 tys. zł (Raport "Kondycja organizacji pozarządowych 2024", Badania Klon/Jawor).

Dodatkowo uzasadnienie projektu wskazuje jedynie, że *"kwalifikowane podpisy elektroniczne używane nie tylko w celach nieprofesjonalnych, ale również w celu*

prowadzenia działalności biznesowej przez przedsiębiorców, byłoby nieetyczne, z uwagi na to, że ilość podpisów, jakie potrzebuje złożyć osoba fizyczna w celach nieprofesjonalnych, jest znikoma wobec ilości podpisów, jakie potrzebuje złożyć firma lub osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą w celach profesjonalnych."

Należy zgodzić się z tym uzasadnieniem, jednakże działalność biznesowa nie jest prowadzona przez te organizacje pozarządowe, które nie prowadzą działalności gospodarczej, więc to uzasadnienie nie znajduje zastosowania w ich przypadku. Liczba podpisów, która będzie tutaj niezbędna, także będzie znikoma wobec podmiotów prowadzących działalność gospodarczą. Nieetyczne będzie w tym przypadku wymaganie tych samych wydatków od podmiotów prowadzących działalność gospodarczą i od podmiotów non-profit.

Organizacje pozarządowe szeroko korzystają z podpisu zaufanego. Niestety, aktualne brzmienie przepisów ogranicza zastosowanie podpisu zaufanego jako równoważnego formie pisemnej. Art. 2 ustawy o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne bowiem zawęży jej zakres zastosowania do podmiotów publicznych i to nie wszystkich (np. nie dotyczy do Kancelarii Sejmu, Kancelarii Prezydenta czy Narodowego Banku Polskiego).

Wskutek tego ograniczenia, nie jest możliwe np. do podpisywania umów z zakresu prawa cywilnego czy dokumentów z zakresu prawa pracy. Szczególnie problematyczne jest zawieranie umów prawnoautorskich, które muszą mieć formę pisemną pod rygorem nieważności. To spory problem dla cyfryzacji organizacji pozarządowych.

Problem ten jednak nie zostanie rozwiązany przez projekt ustawy o zmianie ustawy o usługach zaufania oraz identyfikacji elektronicznej oraz niektórych innych ustaw (UC122) w aktualnym brzmieniu, stąd niezbędna jest zmiana.

--

Z poważaniem

prezes zarządu / president of the board

--

Stowarzyszenie Nowoczesnej Edukacji Prawnej *Society for Modern Legal Education*

ul. Legnicka 65, 54-206 Wrocław

KRS 0001050930 REGON 389617087 NIP 8943207635

edukacjaprawna.wordpress.com / prawna.edukacja@gmail.com